

Bruxelles, 28 mai 2021
(OR. en)

9163/21

ESPACE 60
RECH 271
COMPET 427
MI 396
IND 146
ENV 375
EU-GNSS 28
TRANS 333
TELECOM 226
ENER 238
EMPL 262
CSDP/PSDC 282
CFSP/PESC 520

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă: Secretariatul General al Consiliului

Data: 28 mai 2021

Destinatar: Delegațiile

Nr. doc. ant.: 8956/21

Subiect: Noul Spațiu pentru oameni
– Concluziile Consiliului (adoptate la 28.5.2021)

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind „Noul Spațiu pentru oameni”, adoptate de Consiliu în cadrul celei de a 3797-a reuniuni a sale, desfășurată la 28 mai 2021.

Concluziile Consiliului privind „Noul Spațiu pentru oameni”

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

REAMINTIND

- Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care stabilește competența UE în domeniul spațiului¹;
- Concluziile Consiliului privind „O strategie spațială pentru Europa”, din 30 mai 2017, care încurajează Comisia și statele membre să colaboreze cu actori relevanți pentru facilitarea inovării și a dezvoltării aplicațiilor spațiale, a oportunităților de afaceri, a activităților de informare, precum și a capacităților industriale, inclusiv pentru întreprinderile și inițiativele din „Noul spațiu”, IMM-uri, întreprinderile nou-înființate și întreprinderile în curs de extindere;
- Concluziile Consiliului privind „Spațiul ca facilitator”, din 28 mai 2019, confirmate în cadrul celei de a noua reuniuni a Consiliului Spațiu, prin care se recunoaște că peisajul spațial traversează o transformare profundă, aflându-se în evoluție și fiind modelat de noi actori, cum ar fi noile națiuni implicate în domeniul explorării spațiale și, în special, noii actori privați;
- Concluziile Consiliului privind „Soluții spațiale pentru o regiune arctică durabilă”, din 29 noiembrie 2019, în care se recunosc, printre altele, oportunitățile pe care le oferă Noul Spațiu (*NewSpace*) pentru a încuraja furnizarea de noi servicii și soluții bazate pe spațiu pentru nevoile din regiunea arctică;

¹ În special articolul 4 alineatul (3) și articolul 189.

- Concluziile Consiliului privind „Spațiul pentru o Europă durabilă”, din 4 iunie 2020, prin care este recunoscută apariția așa-numitului „Nou spațiu” și este invitată Comisia să elaboreze o analiză aprofundată a peisajului actual și a perspectivelor viitoare ale Noului Spațiu european și a contribuției acestuia la economia europeană, prin sporirea capacităților actuale ale pieței, sprijinirea IMM-urilor și întreprinderilor nou-înființate și înglobarea apariției noilor actori și a noilor evoluții;
- Concluziile Consiliului privind „Orientări referitoare la contribuția europeană la stabilirea principiilor-cheie pentru economia spațială mondială”, din 11 noiembrie 2020, confirmate în cadrul celei de a zecea reuniuni a Consiliului Spațiu, care subliniază importanța unei strategii de inovare pentru Noul Spațiu, cu accent pe creșterea comercializării, a competitivității și a eficienței, precum și pe obiectivele europene comune pe termen mediu și lung;
- Concluziile Consiliului privind „O redresare în vederea promovării tranziției către o industrie europeană mai dinamică, rezilientă și competitivă”, din 16 noiembrie 2020, care subliniază că UE ar trebui să urmărească o politică industrială europeană ambițioasă și fermă pentru a crea un mediu de afaceri durabil, atractiv și competitiv în vederea deblocării potențialului ridicat al efectelor de propagare generate de cooperarea din toată UE, ceea ce include identificarea și reducerea dependențelor strategice și creșterea rezilienței în ecosistemele industriale cele mai sensibile și în anumite domenii specifice precum spațiul;

I Contextul și dinamica sectorului spațial european

- 1) CONSIDERĂ că sectorul spațial traversează o transformare rapidă și o expansiune la scară globală datorită tehnologiei disruptive, noilor moduri de exploatare a capacităților existente, comercializării și democratizării spațiului și că spațiul începe să devină un sector profitabil, în care apar noi modele de afaceri în rândul întreprinderilor de diferite dimensiuni;
- 2) IA ÎN CONSIDERARE dinamica recentă care duce la o convergență a piețelor instituțională și privată, inclusiv rolul din ce în ce mai important al industriei. Aceasta are ca rezultat deschiderea sectorului spațial către noi utilizatori și actori, care ar putea furniza produse și servicii spațiale inovatoare și mai accesibile și, în același timp, permite un interes sporit pentru domeniul spațial din partea țărilor care nu au fost implicate anterior în activități spațiale;
- 3) RECUNOAȘTE că sectorul spațial creează și explorează noi piețe în Europa și în lume, care derivă din noi evoluții tehnologice și abordări bazate pe piață axate pe reducerea costurilor, precum și o mai mare flexibilitate și agilitate, menținând, în același timp, continuitatea observațiilor și calitatea și securitatea tehnologiilor terestre și a sistemelor spațiale. Această dinamică este susținută de inovațiile de tip *spin-in*, de o mai mare îmbogățire și stimulare reciprocă între sectoarele non-spațiale și tehnologiile și aplicațiile spațiale, precum și de apariția unor noi aplicații și servicii care profită de pe urma dezvoltării rapide a tehnologiilor digitale și a integrării sistemelor de prelucrare a datelor pe baza datelor deschise ale programului Copernicus, printre alte componente;
- 4) EVIDENȚIAZĂ importanța tehnologiei, a datelor și a aplicațiilor spațiale pentru găsirea de soluții la tranziția climatică și evoluția în direcția realizării obiectivelor stabilite în Acordul de la Paris, alături de obiectivele cuprinse în Pactul verde european și de evoluția către o viziune holistică asupra planetei noastre, pentru a înțelege și a prețui mai bine complexitatea și natura sa sistemică, precum și interconexiunile dintre mediu și bunăstarea și sănătatea noastră și sistemul socioeconomic;

II Abordarea europeană privind Noul Spațiu

- 5) RECUNOAȘTE că transformările rapide și persistente impun o abordare europeană privind Noul Spațiu; SUBLINIAZĂ potențialul Noului Spațiu de a contribui la obiectivele generale ale Uniunii Europene, inclusiv la tranziția verde și la cea digitală, precum și la consolidarea rezilienței europene. Noul Spațiu contribuie și la alte domenii de politică publică și are un impact asupra societății și economiei europene, răspunzând nevoilor cetățenilor;
- 6) RECUNOAȘTE necesitatea dobândirii unei înțelegeri comune privind Noul Spațiu, care să țină seama de contextul, de cultura și de structurile europene. O abordare europeană a Noului Spațiu ar trebui să cuprindă întregul lanț valoric spațial, înglobând segmentele din amonte, cele intermediare și cele din aval, cu o perspectivă nouă asupra inovării și afacerilor și cu condiții-cadru care favorizează apariția unor noi actori europeni și construirea și interconectarea ecosistemelor spațiale din toată Europa, prin reducerea barierelor în materie de reglementare și a barierelor la intrarea pe piață, deschiderea lanțurilor valorice, schimbarea abordărilor în materie de achiziții și creșterea investițiilor private;
- 7) RECUNOAȘTE capacitatea inovatoare a sectorului privat, determinată din ce în ce mai mult de investițiile private, precum și valoarea cu care acesta poate contribui la dezvoltarea sectorului spațial european;
- 8) SUBLINIAZĂ că ecosistemele europene, naționale și regionale se află în centrul Noului Spațiu în Europa; RECUNOAȘTE necesitatea unei abordări coerente în ceea ce privește segmentul din aval, sporind deschiderea față de noii actori din domeniul spațial, și anume IMM-urile, întreprinderile cu capitalizare medie, întreprinderile în curs de extindere și întreprinderile nou-înființate, atât în fazele inițiale, cât și în fazele de dezvoltare, alături de promovarea antreprenoriatului în domeniul spațial și de măsuri de sprijin și de consolidare a capacităților, inclusiv oportunități de finanțare pentru stimularea ecosistemelor spațiale în întreaga Europă;

- 9) SUBLINIAZĂ rolul cercetării fundamentale și aplicate, al dezvoltării și inovării pentru Noul Spațiu, în completarea spațiului tradițional, inclusiv calculul de înaltă performanță, inteligența artificială (IA) și tehnologiile cuantice, cu combinarea diferitelor tehnologii, favorizând reducerea costurilor legate de noile sisteme spațiale prin miniaturizare și o mai mare polivalență a platformelor spațiale, în vederea asigurării unor date, informații și servicii bazate pe spațiu de o calitate mai bună, mai eficiente din punctul de vedere al costurilor și mai sigure și EVIDENȚIAZĂ rolul noilor tehnologii și abordări de proiectare, inclusiv în explorarea spațială și utilizarea resurselor spațiale, precum și pentru caracterul reutilizabil al platformelor spațiale;
- 10) SUBLINIAZĂ importanța abordării nevoilor specifice privind accesul la spațiu ale actorilor Noului Spațiu, dacă este necesar, prin infrastructuri terestre adaptate și complementare;
- 11) EVIDENȚIAZĂ rolul UE și al statelor membre în contextul multilateral internațional și contribuția Noului Spațiu la promovarea diplomației spațiale;
- 12) SUBLINIAZĂ valoarea pe care Noul Spațiu o creează pentru societate, economie și mediu și faptul că spațiul este un catalizator pentru obținerea de beneficii societale, economice și de mediu, acestea bazându-se din ce în ce mai mult pe active spațiale pentru aplicațiile de telecomunicații, navigație și observarea Pământului (EO), influențând astfel sustenabilitatea, tranziția verde și tranziția digitală și SUBLINIAZĂ necesitatea de a utiliza din ce în ce mai mult aplicațiile, serviciile și datele spațiale în strânsă cooperare cu utilizatorii finali, cu părțile interesate și cu întreaga industrie spațială din toate statele membre, în vederea obținerii acestor beneficii societale, economice și de mediu;

III Programe și inițiative ale UE și contribuția acestora la consolidarea Noului Spațiu

- 13) SUBLINIAZĂ contribuția actualelor componente ale programelor spațiale Copernicus, EGNOS și Galileo la Noul Spațiu și beneficiile pe care le obțin din acesta în ceea ce privește preluarea pe piață a datelor și semnalelor spațiale și informațiile pentru dezvoltarea de noi aplicații, produse și servicii; IA ACT de potențialul pe care îl are Govsatcom în această privință;
- 14) RECUNOAȘTE oportunitățile pe care le creează serviciile operaționale în domeniul cunoașterii situației spațiale în ceea ce privește sprijinirea siguranței, securității și durabilității activităților spațiale și protejarea infrastructurii spațiale europene, prin modernizarea și dezvoltarea în continuare a sistemului de senzori și a catalogului de obiecte și servicii spațiale, furnizate în prezent prin intermediul SST UE; SUBLINIAZĂ importanța dezvoltării unei abordări privind managementul traficului spațial pentru Europa în viitor și a unor standarde de orientare globale;
- 15) SUBLINIAZĂ importanța achizițiilor publice tradiționale și inovatoare în cadrul programelor UE, cu o mai mare deschidere și transparență la nivelul politicilor și procedurilor, de-a lungul lanțurilor de furnizare, favorizând implicarea întreprinderilor nou-înființate, a întreprinderilor în curs de extindere și a altor IMM-uri și întreprinderi cu capitalizare medie;
- 16) AMINTEȘTE dezvoltarea politicii spațiale europene și importanța identificării de complementarități și a unei abordări structurate în vederea dezvoltării de sinergii între statele membre, Comisie, EUSPA, ESA, alte entități cărora le-a fost încredințată execuția și părțile interesate, în funcție de cunoștințele specializate, rolurile și responsabilitățile acestora, pentru a îndeplini cât mai bine obiectivul Programului spațial al UE în domeniul Noului Spațiu;

- 17) **SUBLINIAZĂ** necesitatea promovării unor noi sinergii și complementarități între Programul spațial al UE și alte programe ale UE, și anume cercetarea și dezvoltarea tehnologică și inovarea prin intermediul programului Orizont Europa, programul Europa Digitală, Fondul european de apărare, InvestEU, Mecanismul de redresare și reziliență și fondurile structurale și de coeziune europene, pentru mobilizarea investițiilor în sectorul spațial, inclusiv în ecosistemul Noului Spațiu, cu maximizarea eficienței utilizării resurselor publice, sensibilizarea actorilor din domeniul Noului Spațiu cu privire la oportunitățile pe care le oferă aceste programe și promovarea unui sector spațial european competitiv și inovator;
- 18) **REITEREAZĂ** faptul că este esențial să se susțină în continuare dezvoltarea competențelor avansate, schimbul de cunoștințe și formarea pentru a crea competențele necesare în toată Europa, inclusiv prin acordarea unui sprijin mai mare țărilor cu capacități spațiale emergente, promovarea diversității în acest sector și stimularea interesului tinerilor pentru studiul științelor, tehnologiei, ingineriei și matematicii;

IV Către un sector spațial al Uniunii inovator, rezilient și competitiv, pentru valorificarea oportunităților oferite de Noul Spațiu

- 19) **SUBLINIAZĂ** că o combinație de abordări bazate pe ofertă și determinate de cerere este esențială pentru promovarea îmbogățirii și stimulării reciproce a tehnologiilor, serviciilor și aplicațiilor spațiale și non-spațiale prin diferite politici și sectoare, atât publice, cât și private, pentru a promova crearea de valoare și preluarea pe piață a unei digitalizări securizate și a unor soluții sustenabile din punctul de vedere al mediului, printr-o abordare centrată pe utilizator;

- 20) RECUNOAȘTE importanța competitivității europene în contextul Noului Spațiu și necesitatea stimulării investițiilor private și a sporirii ponderii abordărilor bazate pe piață pentru consolidarea dezvoltatorilor și a furnizorilor de tehnologie, precum și a prestatorilor de servicii tehnologice din Europa și a susținerii dezvoltării de tehnologii și capacități industriale inovatoare și disruptive; EVIDENȚIAZĂ importanța dobândirii rezilienței în lanțurile valorice europene strategice din domeniul spațial, prin reglementări tehnice, standarde, achiziții publice și instrumente de finanțare;
- 21) SUBLINIAZĂ necesitatea de a consolida punctele forte europene în vederea unui sector spațial mai inovator, mai rezilient și mai competitiv în domenii precum cel al componentelor critice, al conectivității spațiale securizate, al alianțelor industriale în domeniul microelectronicii și al materiilor prime;
- 22) IA ACT de intenția Comisiei ca, în vederea sprijinirii autonomiei strategice în ceea ce privește accesul la spațiu, să contribuie la eforturile de elaborare a unei foi de parcurs comune pentru generația următoare de lansatoare, tehnologii și infrastructuri de lansare, în strânsă coordonare și cooperare cu statele membre, cu ESA și cu sectorul industrial, respectând în același timp principiile unei economii deschise;
- 23) SUBLINIAZĂ importanța existenței unor condiții favorizante, care sunt esențiale pentru stimularea spiritului antreprenorial și facilitarea creării de noi oportunități de afaceri și a dezvoltării de noi piețe și ecosisteme de inovare;
- 24) EVIDENȚIAZĂ faptul că actuala politică de date provenite din observarea Pământului gratuite și deschise a contribuit în mod determinant la stimularea unei cereri semnificative de date și informații și reprezintă un instrument esențial care contribuie la un ecosistem spațial european eficient, permițând pieței să dezvolte aplicații în aval pentru un număr mare de clienți privați și instituționali;

- 25) RECUNOAȘTE noile oportunități pe care le oferă disponibilitatea și accesibilitatea datelor de înaltă rezoluție pentru promovarea convergenței observării Pământului și a inteligenței artificiale în vederea îmbunătățirii capacității de a furniza soluții pentru utilizatorii netehnici, acestea transpunându-se direct în beneficii pentru cetățenii europeni;
- 26) SUBLINIAZĂ rolul spațiului și faptul că datele și informațiile spațiale pot fi un catalizator al diferitelor politici ale UE și pot crea beneficii pentru Strategia europeană privind datele și pentru inițiativele UE, precum Inițiativa „Destinația Pământ” în cooperare cu ESA, CPMTM și EUMETSAT, Spațiul european comun al datelor referitoare la Pactul verde european, implementarea tehnologiei 5G sau adoptarea internetului obiectelor;
- 27) IA ACT de intenția Comisiei de a avea în vedere dezvoltarea unei capacități de conectivitate spațială securizată, care să vină în completarea rețelelor de conectivitate terestre și submarine existente;
- 28) SUBLINIAZĂ importanța securității cibernetice pentru sistemele și operațiunile de la sol și din spațiu referitoare la Noul Spațiu și IA ACT de potențialul pieței globale în ceea ce privește soluțiile de securitate cibernetică, oferind oportunități pentru întreprinderile europene, inclusiv întreprinderile nou-înființate, IMM-urile și întreprinderile cu capitalizare medie;
- 29) EVIDENȚIAZĂ necesitatea de a asigura o utilizare durabilă a spațiului de către toți actorii spațiali, inclusiv actorii din domeniul Noului Spațiu, în conformitate cu tratatele și rezoluțiile relevante ale Organizației Națiunilor Unite și cu respectarea recomandărilor și orientărilor COPUOS al ONU;

V Finanțarea și dezvoltarea întreprinderilor cu activități în domeniul spațiului din Europa

- 30) SUBLINIAZĂ importanța investițiilor de capital de risc pentru întregul ecosistem al Noului Spațiu și RECUNOAȘTE necesitatea elaborării unor scheme și instrumente de finanțare publică la nivel național și regional, ca modalitate de reducere a riscurilor în investiții și ca mijloc de a atrage investiții private, în completarea instrumentelor financiare precum finanțarea prin capitaluri proprii și finanțarea prin îndatorare pentru întreprinderile nou-înființate, întreprinderile în curs de extindere aflate în faza de început și alte IMM-uri și întreprinderi cu capitalizare medie aflate în faza de creștere, cu scopul de a spori numărul investitorilor privați în segmentele piețelor spațiale și quantumul capitalului privat investit;
- 31) SALUTĂ inițiativa CASSINI (Competitive Space Start-ups for INnovation), care vizează un fond de fonduri al UE în domeniul spațiului, în valoare de 1 miliard EUR, utilizând la maximum programul InvestEU pentru a facilita accesul la finanțare, precum și rolul pe care îl are aceasta în creșterea numărului de întreprinderi nou-înființate în UE, crearea de întreprinderi bazate pe tehnologii, servicii și aplicații spațiale inovatoare ale UE și accelerarea dezvoltării și extinderii acestora;
- 32) SUBLINIAZĂ importanța încurajării autorităților publice să utilizeze achizițiile publice și achizițiile înainte de comercializare de soluții inovatoare ca mijloc de a facilita comercializarea și de a stimula prezența pe piață a întreprinderilor nou-înființate, IMM-urile și întreprinderile cu capitalizare medie care activează în industria spațială și a serviciilor digitale bazate pe date spațiale;

VI Monitorizare și evaluare

- 33) INVITĂ Comisia să promoveze o măsurare periodică a impactului pe care îl are sectorul spațial în cadrul economiei europene, ținând seama de activitățile existente, cu un accent deosebit pe Noul Spațiu și să elaboreze o metodologie în această privință care să arate modul în care Noul Spațiu poate aduce beneficii pentru cetățeni și pentru economia europeană, precum și să informeze periodic Consiliul;

- 34) EVIDENȚIAZĂ importanța evaluării amprente ecologice a tehnologiilor spațiale europene în cadrul unei abordări bazate pe costul global (economic, societal, de mediu), cu scopul de a îmbunătăți performanța sectorului spațial european în ceea ce privește impactul asupra mediului;
- 35) SUBLINIAZĂ că, la măsurarea impactului pe care îl are Noul Spațiu în cadrul economiei europene, ar trebui luate în considerare o serie de variabile, printre care numărul de locuri de muncă create, exporturile, nivelul de investiții, vânzările și veniturile, pentru a surprinde o imagine reală a tendințelor și a evoluției Noului Spațiu în Europa, abordând în același timp provocările societale și de mediu și arătând valoarea adăugată pe care o creează spațiul și beneficiile pe care le generează pentru societate și pentru bunăstarea și reziliența cetățenilor;

VII Acțiuni prioritare

- 36) INVITĂ Comisia ca, în coordonare cu statele membre, să propună o strategie de inovare pentru Noul Spațiu, care să cuprindă întregul lanț valoric și accesul la finanțare, în vederea realizării unui sector spațial al Uniunii inovator și competitiv;
- 37) INVITĂ Comisia și EUSPA să promoveze recurgerea la serviciile spațiale prin intermediul unui plan de acțiune, stimulând adoptarea de soluții spațiale în cadrul unei game largi de politici ale UE și să sporească competitivitatea industriei spațiale din aval a UE, facilitând gruparea aplicațiilor spațiale din aval și a utilizatorilor din toată Uniunea, cu un accent deosebit pe consolidarea capacităților în statele membre cu capacități spațiale emergente și având în vedere elaborarea de norme și standarde, atunci când este cazul.